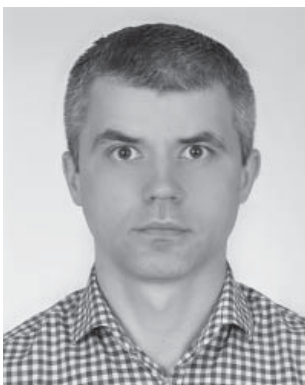

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗДІЙСНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ АРБІТРАЖНОГО КЕРУЮЧОГО ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ МАЙНА БОРЖНИКА ПРИ БАНКРУТСТВІ

А. ДАНИЛОВ

*аспірант кафедри господарського права і процесу
Національного університету
«Одеська юридична академія»,
адвокат, арбітражний керуючий*

Ще у XIX ст. Г. Шершеневич, досліджуючи питання виявлення майна боржника у справах про торговельну неспроможність, зазначав, що метою складення попереднього валового рахунку майна і боргів боржника є опис майна присяжним керуючим, та слугує підставою для висновку суду про достатність чи недостатність майна боржника для задоволення вимог кредиторів [1, 282]. Слід визнати, що в загальному вигляді мета проведення інвентаризації майна боржника залишається незмінною і нині.

Основа дій сучасного арбітражного керуючого щодо інвентаризації становить певна послідовність практичних дій із виявлення і документального підтвердження наявності, стану й оцінки майна та зобов'язань банкрута.

Проте для арбітражного керуючого інвентаризація як складовий елемент методу бухгалтерського обліку під час процедур банкрутства має ширше значення, ніж просто техніка приведення

даних бухгалтерського обліку у відповідність до фактичного стану справ.

Окрім загальної мети — забезпечити достовірність даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємства, отримати повну та неупереджену інформацію про фінансовий стан боржника — арбітражний керуючий при проведенні інвентаризації майна боржника має й спеціальну мету — здійснити аналіз і перевірку правочинів щодо майна та зобов'язань боржника, які завдали шкоди майновим інтересам боржника або призвели до нелегітимного задоволення вимог кредиторів.

Отримана в результаті проведення інвентаризації інформація дає змогу арбітражному керуючому визначити шляхи виведення активів з-під контролю боржника, виявити використані схеми та вжити найбільш ефективних заходів для повернення майна до конкурсної маси боржника.

Практична діяльність арбітражних керуючих і судова практика свідчать

про наявність численних проблем теоретичного та практичного характеру, пов'язаних із проведенням інвентаризації майна боржників у процедурах банкрутства, що вказує на необхідність їх наукового осмислення.

Питанню проведення інвентаризації в процедурах банкрутства присвячено низку наукових праць, зокрема О. Кравцової [2, 66–71], О. Столяренко [3, 475]. Однак, по-перше, більшість досліджень стосувалася періоду, який передував набуттю чинності 19 січня 2013 р. Закону України від 22 грудня 2011 р. № 4212-VI «Про внесення змін до Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»» [4], яким було викладено у новій редакції Закон України від 14 травня 1992 р. № 2343-XII «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (далі — Закон про банкрутство) [5], а також набуттю чинності 1 січня 2015 р. наказу Міністерства фінансів України від 2 вересня 2014 р. № 879, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 жовтня 2014 р. за № 1365/26142, яким затверджено Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань (далі — Положення про інвентаризацію) [6]; по-друге, предметом проведених досліджень були, як правило, загальні питання інвентаризаційного процесу під час процедур банкрутства, при цьому не акцентувалася особлива увага на проблематиці здійснення повноважень арбітражного керуючого щодо проведення інвентаризації майна боржника.

Мета статті — висвітлення проблем, які виникають у практичній діяльності арбітражних керуючих при проведенні інвентаризації майна боржника; формування рекомендацій щодо вдосконалення законодавства з метою підвищення рівня ефективності реалізації повноважень арбітражного керуючого в частині проведення інвентаризації майна боржника.

Арбітражний керуючий як суб'єкт інвентаризаційного процесу

Обов'язок забезпечити інвентаризацію майна боржника покладається на арбітражного керуючого на всіх стадіях процедури банкрутства: розпорядження майном (ч. 3 ст. 22 Закону про банкрутство), санації (ч. 6 ст. 28 Закону про банкрутство), ліквідації (ч. 2 ст. 41 Закону про банкрутство). Водночас відповідно до п. 4 Положення про інвентаризацію проведення інвентаризації забезпечується власником (власниками) або уповноваженим органом (посадовою особою), який здійснює керівництво підприємством.

Практика розгляду господарськими судами справ про банкрутство свідчить про існування проблеми співвідношення вимог Закону про банкрутство та Положення про інвентаризацію в частині визначення особи, відповідальної за проведення інвентаризації майна боржника.

Зокрема, в одних випадках суди доходять висновку про те, що саме на арбітражного керуючого покладено обов'язок організувати та забезпечити проведення інвентаризації майна боржника (ухвала Господарського суду Рівненської області від 23 червня 2015 р. у справі № 918/211/15, ухвала Господарського суду Хмельницької області від 25 лютого 2014 р. у справі № 924/1282/13, ухвала Господарського суду Чернігівської області від 1 квітня 2014 р. у справі № 927/1361/13), в інших випадках суд зобов'язує керівника підприємства провести інвентаризацію майна боржника та надати матеріали інвентаризації арбітражному керуючому (ухвала Господарського суду Закарпатської області від 1 серпня 2016 р. у справі № 907/308/16, ухвала Господарського суду міста Києва від 6 липня 2015 р. у справі № 910/8404/15-г, ухвала Господарського суду Івано-Франківської області від 29 вересня 2015 р. у справі 909/640/15), а в дея-

ких випадках суд покладає обов'язок забезпечити проведення інвентаризації майна боржника одночасно на арбітражного керуючого і керівника боржника (ухвала Господарського суду Закарпатської області від 20 січня 2016 р. у справі № 907/1125/15, ухвала Господарського суду Дніпропетровської області від 22 липня 2014 р. у справі № 904/4904/14, постанова Київського апеляційного господарського суду від 19 квітня 2016 р. у справі № 911/343/16).

Така розрізненість судової практики вказує на недосконалість законодавчого визначення правового статусу арбітражного керуючого в частині забезпечення проведення інвентаризації майна боржника за наявності органів управління боржника, повноваження яких не припинено.

Як зазначає Б. Поляков, «...керівник боржника та розпорядник майна функціонують паралельно один з одним, водночас розпорядник майна не підміняє керівництво боржника і не має права втручатися в оперативно-господарську діяльність боржника» [7, 79]. Отже, функції арбітражного керуючого не повинні дублювати (підміняти) функції керівника боржника.

Відсутність чіткого розмежування у Законі про банкрутство прав та обов'язків між арбітражним керуючим і боржником щодо проведення інвентаризації майна боржника на законодавчому рівні закладає ризики виникнення конфлікту інтересів між арбітражним керуючим і боржником, що в певних випадках має наслідком усунення арбітражного керуючого від виконання обов'язків у справі про банкрутство (ухвала Господарського суду Рівненської області у справі від 23 червня 2015 р. № 918/211/15). Крім того, така невизначеність призводить до впливу суб'єктивних факторів при оцінці дій арбітражного керуючого іншими учасниками справи про банкрутство.

У законодавстві не визначено, в якому статусі арбітражний керуючий бере участь у проведенні інвентаризації майна боржника. Положення про інвентаризацію передбачає можливість керівника боржника формувати та затверджувати склад інвентаризаційної комісії з числа працівників підприємства, до яких арбітражний керуючий не відноситься. Обов'язку боржника залучати арбітражного керуючого до складу інвентаризаційної комісії законодавством не передбачено. З одного боку, це дає змогу недобросовісним боржникам на законних підставах не допускати арбітражного керуючого до участі у проведенні інвентаризації майна боржника, а з другого — позбавляє арбітражного керуючого фактичної можливості перевірити наявність і стан майна боржника, захист якого відноситься до обов'язків арбітражного керуючого (ч. 3 ст. 22, ч. 2 ст. 98 Закону про банкрутство).

Практична діяльність арбітражних керуючих вказує на те, що можливість проведення інвентаризації майна боржника залежить не лише і не так від сумлінності арбітражного керуючого, як від доброї волі боржника, який має забезпечити арбітражному керуючому належні умови для проведення інвентаризації, зокрема надати необхідну інформацію і документацію, забезпечити допуск до товарно-матеріальних цінностей для перевірки їх наявності й стану. Поширені випадки, коли доступ арбітражного керуючого до майна боржника ускладнений через те, що майнові активи перебувають у володінні третіх осіб, наприклад, якщо майно боржника передано іншим особам на зберігання або на реалізацію за договорами комісії, доручення тощо.

Складнощі реалізації повноважень арбітражного керуючого в цих випадках обумовлюються тим, що Закон про банкрутство не наділяє арбітражного керуючого достатнім обсягом повноважень, необхідних для самостійної, без

участі боржника, реалізації обов'язку забезпечити інвентаризацію майна боржника, а саме: правом визначати час та місце проведення інвентаризації; призначати членів інвентаризаційної комісії; безперешкодно входити до приміщень боржника або третіх осіб; забезпечувати присутність матеріально-відповідальних осіб боржника; опечатувати приміщення, у яких зберігаються товарно-матеріальні цінності, інвентаризація яких не завершена; затверджувати результати інвентаризації.

У разі ухилення боржника від проведення інвентаризації спектр заходів правового впливу на боржника, яких може вжити арбітражний керуючий, доволі обмежений. Як правило, це — повідомлення органів Національної поліції про вчинення посадовими особами боржника адміністративного проступку, передбаченого ст. 166¹⁶ Кодексу України про адміністративні правопорушення, «незаконні дії в разі банкрутства», звернення до господарського суду, в провадженні якого перебуває справа про банкрутство, із клопотанням про зобов'язання боржника провести інвентаризацію, клопотанням про відсторонення керівника (ч. 2 ст. 18 Закону про банкрутство), чи про припинення повноважень керівника боржника (ч. 12 ст. 22 Закону про банкрутство). Однак практичний досвід застосування арбітражними керуючими вказаних заходів впливу на боржника виявив їх неефективність, оскільки вони не спроможні забезпечити реальну можливість проведення інвентаризації майна боржника.

Враховуючи викладене, можна констатувати, що здатність арбітражного керуючого самостійно організувати та забезпечити проведення інвентаризації майна боржника не забезпечена належним нормативно-правовим супроводом, а чинна редакція Закону про банкрутство не забезпечує єдності у правозастосуванні положень, які присвячені визначенню особи, відповідальної за

проведення інвентаризації майна боржника. Це підтверджують численні суперечності, які виникають між арбітражними керуючими та боржниками під час проведення інвентаризації майна боржника, і розмаїття практики їх вирішення господарськими судами.

Зазначене свідчить про необхідність внесення до Закону про банкрутство змін, які забезпечували б арбітражному керуючому можливість проведення інвентаризації майна боржника незалежно від волі боржника або третіх осіб, у володінні яких перебувають майнові активи боржника, а також встановлювали чіткий розподіл прав та обов'язків арбітражного керуючого й боржника у процесі проведення інвентаризації.

Об'єкт інвентаризації

Закон про банкрутство покладає на арбітражного керуючого обов'язок забезпечити проведення інвентаризації майна боржника (ч. 9 ст. 16, ч. 3 ст. 22, ч. 6 ст. 28, ч. 2 ст. 41, ч. 1 ст. 44, ч. 1 ст. 46), при цьому питання проведення арбітражним керуючим інвентаризації зобов'язань боржника він залишає поза увагою.

Встановлений у ч. 3 ст. 98 Закону про банкрутство спеціально-дозвільний принцип, згідно з яким арбітражний керуючий діє виключно на підставі, у межах і спосіб, що передбачені Конституцією та законодавством України про банкрутство, спонукає до висновку, що інвентаризація зобов'язань боржника не входить до повноважень арбітражного керуючого.

На користь такого розуміння свідчить і висловлена в науковій та навчальній літературі думка про те, що пасив боржника визначається відповідно до реєстру вимог кредиторів, який сформований у порядку, визначеному Законом про банкрутство [8, 315–319].

Судова практика також виходить із того, що розмір пасиву боржника фактично відповідає розміру реєстру

вимог кредиторів, затвердженого на попередньому засіданні суду (постанови Вищого господарського суду України від 9 вересня 2015 р. у справі № Б8/036-11, від 8 листопада 2016 р. у справі № 910/24368/14, від 15 листопада 2016 р. у справі № 916/80/16, від 28 лютого 2017 р. у справі № 5023/1669/11).

Зважаючи на викладене, в практичній діяльності арбітражних керуючих постає запитання: чи входить до обов'язків арбітражного керуючого проведення інвентаризації зобов'язань боржника та чи є в цьому практична необхідність з огляду на те, що перевірка законності й обґрунтованості вимог кредиторів здійснюється судом під час підготовчого засідання шляхом затвердження реєстру вимог кредиторів?

Шукаючи відповідь на це запитання, слід брати до уваги загальні засади бухгалтерського обліку та спеціальні завдання, які ставляться перед арбітражним керуючим у процедурах банкрутства.

Згідно з п. 5 Положення про інвентаризацію метою проведення інвентаризації є забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку й фінансової звітності підприємства, але арбітражний керуючий має розглядати мету проведення інвентаризації майна боржника під час процедур банкрутства в більш широкому аспекті.

Основні завдання арбітражного керуючого — це, зокрема, з'ясування причин виникнення проблеми неплатоспроможності, формування активу та пасиву боржника, здійснення аналізу фінансово-господарського становища боржника.

Практичне значення реєстру вимог кредиторів, з погляду можливості його використання арбітражним керуючим при встановленні пасиву боржника, є обмеженим, оскільки реєстр містить відомості про розмір конкурсних і забезпечених кредиторів, але не містить інших необхідних відомостей,

зокрема про розмір вимог поточних і запізнених кредиторів. Також реєстр вимог кредиторів не завжди відображає актуальну на поточний момент сукупність вимог привілейованих кредиторів, розмір яких може істотно змінюватися вже після затвердження судом реєстру вимог кредиторів, оскільки на ці вимоги не поширюється дія мораторію.

З позицій бухгалтерського обліку вимоги зазначених вище категорій кредиторів також становлять пасив боржника, який потребує дослідження арбітражним керуючим під час аналізу фінансово-господарської діяльності боржника.

Викладене вказує на необхідність проведення арбітражним керуючим інвентаризації зобов'язань боржника, оскільки саме результати інвентаризації є тим незамінним джерелом, з якого арбітражний керуючий отримує об'єктивну інформацію про структуру та загальний розмір кредиторської заборгованості боржника, її характер і підстави виникнення, що в подальшому становить предмет оцінки арбітражного керуючого при аналізі фінансово-господарської діяльності боржника.

Аналіз положень законодавства та правозастосовної практики дає змогу констатувати, що питання чіткого визначення об'єкта інвентаризації арбітражними керуючими в процедурах банкрутства не зводиться до проблеми тлумачення, що обумовлює необхідність доповнення Закону про банкрутство відповідними положеннями, які поклали б на арбітражного керуючого прямий обов'язок, поряд з інвентаризацією майна боржника, проводити також інвентаризацію його зобов'язань.

Строки інвентаризації

Не можна вважати послідовною позицію законодавця щодо встановлення строків проведення арбітражним керуючим інвентаризації майна боржника.

При загальній процедурі банкрутства (ст. 11 Закону про банкрутство) строки проведення арбітражним керуючим інвентаризації майна боржника визначені Законом про банкрутство лише на стадії розпорядження майном, проте не визначені на стадії санації та ліквідації. При спрощеній процедурі банкрутства (ст. 95) строки проведення арбітражним керуючим інвентаризації майна боржника також не визначені.

Надавши можливість арбітражному керуючому діяти на власний розсуд при визначенні моменту початку, закінчення і строків проведення інвентаризації, законодавцем застосовано неприяманий правовому статусу арбітражного керуючого загально-дозвільний тип правового регулювання. Адже правовий статус арбітражного керуючого характеризується спеціально-дозвільним типом правового регулювання, на що вказує зміст ч. 3 ст. 98 Закону про банкрутство, відповідно до якої арбітражний керуючий діє на підставі, у межах та спосіб, що передбачені Конституцією та законодавством України про банкрутство.

Така диспозитивність у певних випадках може бути виправданою, адже строк проведення арбітражним керуючим інвентаризації майна боржника залежить від багатьох факторів, зокрема обсягу майна боржника, можливості фактичного доступу арбітражного керуючого до майна, наявності інформації та документації бухгалтерського обліку боржника й інших індивідуальних особливостей кожної окремої справи про банкрутство. Однак у цьому випадку юридично визнана свобода поведінки арбітражного керуючого породжує і потенційну можливість на законних підставах зловживати нею. Зокрема, закладає можливість штучного затягування арбітражними керуючими строків проведення інвентаризації майна боржника з метою збільшення періоду отримання винагороди за виконання своїх повноважень. Крім того,

відсутність законодавчо встановлених строків проведення арбітражним керуючим інвентаризації призводить до можливості впливу суб'єктивних факторів при оцінці дій арбітражного керуючого з боку учасників справи про банкрутство та суду.

Практична діяльність арбітражних керуючих свідчить про те, що при визначенні строків проведення інвентаризації на стадії санації та ліквідації, вони беруть за основу зміст ч. 3 ст. 98 Закону про банкрутство, відповідно до якої під час реалізації своїх прав та обов'язків арбітражний керуючий (розпорядник майна, керуючий санацією, ліквідатор) зобов'язаний діяти добросовісно, розсудливо, з метою, із якою ці права та обов'язки надано (покладено), обґрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії). Проте, враховуючи оціночний характер понять добросовісності, розсудливості й обґрунтованості, спірною вбачається можливість застосування вказаних критеріїв до тих повноважень арбітражного керуючого, які за своїм характером вимагають чіткої регламентації строків їх проведення.

З метою усунення можливості впливу суб'єктивних факторів при оцінці дій арбітражного керуючого з проведення інвентаризації майна боржника, та зважаючи на необхідність дотримання правил формальної логіки, вбачається правильним, що у Законі про банкрутство має бути передбачений часовий орієнтир, який встановлюватиме арбітражному керуючому конкретні строки проведення інвентаризації майна боржника на всіх стадіях процедури банкрутства. При цьому, враховуючи наявність у кожній конкретній справі про банкрутство індивідуальних чинників, що впливають на строки проведення інвентаризації, Закон про банкрутство має допускати можливість продовження строків проведення інвентаризації майна боржника за

рішенням комітету кредиторів або суду, прийнятого на підставі обґрунтованого клопотання арбітражного керуючого.

Підсумовуючи викладене, можна дійти висновку, що визначені Законом про банкрутство повноваження арбітражного керуючого щодо проведення інвентаризації майна боржника потребують змін за такими напрямками:

1) Закон про банкрутство має містити конкретні суб'єктивні права розпорядника майна та кореспондуючі їм обов'язки боржника щодо проведення інвентаризації його майна, а також визначати, що розпорядник майна бере участь в інвентаризації в статусі члена ревізійної комісії;

2) Законом про банкрутство має бути встановлено право арбітражного керуючого на безперешкодний доступ до будь-яких приміщень боржника або третіх осіб, в яких перебувають майнові активи боржника для проведення їх інвентаризації;

3) під час процедур банкрутства арбітражний керуючий має забезпечити проведення інвентаризації активів та зобов'язань боржника;

4) Закон про банкрутство має встановлювати строки проведення арбітражним керуючим інвентаризації майна боржника на всіх стадіях процедури банкрутства та передбачати можливість їх продовження комітетом кредиторів або судом на підставі обґрунтованого клопотання арбітражного керуючого.

Впровадження вказаних змін надасть можливість:

- розмежувати права й обов'язки арбітражного керуючого та боржника при проведенні інвентаризації майна боржника та запобігти виникненню можливого конфлікту інтересів між ними;

- упорядкувати судову практику при визначенні особи, відповідальної за проведення інвентаризації майна боржника;

- усунути розбіжності при визначенні арбітражним керуючим об'єкта інвентаризації в процедурах банкрутства;

- впорядкувати строки проведення арбітражним керуючим інвентаризації майна боржника на стадії санації та ліквідації, запобігти безпідставному затягуванню строків проведення інвентаризації майна боржника арбітражним керуючим;

- уникнути впливу суб'єктивних факторів при оцінці учасниками справи про банкрутство якості виконання арбітражними керуючими обов'язків щодо проведення інвентаризації майна боржника;

- забезпечити єдність у розумінні та застосуванні відповідних положень Закону про банкрутство судами та учасниками справи про банкрутство.

Послідовне вдосконалення правового регулювання статусу арбітражного керуючого є запорукою підвищення рівня ефективності виконання арбітражним керуючим покладених на нього законом завдань і досягнення основних цілей Закону про банкрутство.

ВИКОРИСТАНІ МАТЕРІАЛИ

1. *Шершеневич Г. Ф.* Учение о несостоятельности / исслед. прив.-доц. Казан. ун-та Г. Ф. Шершеневича. — Казань : Тип. ун-та, 1890. — 446 с.
2. *Кравцова О. М.* Задачі та особливості інвентаризації у процедурі банкрутства / О. М. Кравцова // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. — 2012. — Вип. 31 (1). — С. 66–71. — (Серія «Економічні науки»).
3. *Столяренко О. М.* Особливості проведення інвентаризації в умовах неплатоспроможності підприємства / О. М. Столяренко // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. — 2012. — Вип. 3 (24). — С. 475–477.
4. *Про внесення змін до Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»* : Закон України від 22 грудня 2011 р. № 4212-VI [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4212-17>
5. *Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом* : Закон України від 14 травня 1992 р. № 2343-XII [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>

6. *Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань* : наказ Міністерства фінансів України від 2 вересня 2014 р. № 879, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30 жовтня 2014 р. за № 1365/26142 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>
7. Поляков Б. М. Науково-практичний коментар Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 14 травня 1992 р. № 2343-XII в редакції Закону України від 22 грудня 2011 р. № 4212-VI / Б. М. Поляков // *Санація та банкрутство*. — 2015. — № 3–4. — С. 74–89.
8. Поляков Б. М. Правові проблеми регулювання неспроможності (банкрутства) : дис. д-р. юрид. наук : 12.00.04 / Борис Мусійович Поляков. — Донецьк, 2003. — 560 с.

REFERENCES

1. Shershenevich G. F. *Uchenie o nesostoyatelnosti* [The doctrine about insolvency], Kazan: Tip. un-ta, 1890, 446 p.
2. Kravtsova O. M. *Zadachi ta osoblyvosti inventaryzatsii u protseduri bankrutstva* [Tasks and features of inventory in an insolvency proceeding], *Zbirnyk naukovykh prats Cherkaskoho derzhavnoho tekhnolohichnoho universytetu*, 2012, Issue 31 (1), pp. 66–71.
3. Stoliarenko O. M. *Osoblyvosti provedennia inventaryzatsii v umovakh neplatospromozhnosti pidpriemstva* [Features of carrying out inventory in the conditions of insolvency of the enterprise], *Problemy teorii ta metodolohii bukhhalterskoho obliku, kontroliu i analizu*, 2012, Issue 3 (24), pp. 475–477.
4. Pro vnesennia zmin do Zakonu Ukrainy «Pro vidnovlennia platospromozhnosti borzhnyka або vyznannia ioho bankrutom»: Zakon Ukrainy vid 22 hrudnia 2011 r. № 4212-VI [About introduction of amendments to the Law of Ukraine «About restoration of solvency of the debtor or recognition by his bankrupt»: The law of Ukraine of December 22, 2011 № 4212-VI]. Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4212-17>
5. Pro vidnovlennia platospromozhnosti borzhnyka або vyznannia ioho bankrutom: Zakon Ukrainy vid 14 travnia 1992 r. № 2343-XII [About restoration of solvency of the debtor or recognition by his bankrupt: The law of Ukraine of May 14, 1992 № 2343-XII]. Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>
6. Polozhennia pro inventaryzatsiiu aktyviv ta zoboviazan: nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 2 veresnia 2014 r. № 879, zareiestrovanyi v Ministerstvi iustytzii Ukrainy 30 zhovtnia 2014 r. za № 1365/26142 [Provision on inventory of assets and obligations: the order of the Ministry of Finance of Ukraine of September 2, 2014 № 879, registered in the Ministry of Justice of Ukraine on October 30, 2014 at № 1365/26142]. Available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>.
7. Poliakov B. M. *Naukovo-praktychnyi komentar Zakonu Ukrainy «Pro vidnovlennia platospromozhnosti borzhnyka або vyznannia ioho bankrutom» vid 14 travnia 1992 r. № 2343-XII v redaktsii Zakonu Ukrainy vid 22 hrudnia 2011 r. № 4212-VI* [The scientific and practical comment of the Law of Ukraine «About restoration of solvency of the debtor or recognition by his bankrupt» of May 14, 1992 № 2343-XII in edition of the Law of Ukraine of December 22, 2011 № 4212-VI], *Sanatsiia ta bankrutstvo*, 2015, no. 3–4, pp. 74–89.
8. Poliakov B. M. *Pravovi problemy rehuliuвання nespromozhnosti (bankrutstva)* [Legal problems of regulation of insolvency (bankruptcy)], Donetsk, 2003, 560 p.

Рекомендовано до друку кафедрою господарського права і процесу Національного університету «Одеська юридична академія».

Данілов А. Проблемні питання здійснення повноважень арбітражного керуючого під час проведення інвентаризації майна боржника при банкрутстві

Анотація. Статтю присвячено проблемам теоретичного та практичного характеру, що виникають у діяльності арбітражних керуючих при проведенні інвентаризації майна боржника в процедурах банкрутства. Досліджено практику застосування господарськими судами законодавства в частині проведення інвентаризації майна неплатоспроможних підприємств. Виявлено різне розуміння господарськими судами та учасниками справи про банкрутство змісту прав та обов'язків арбітражного керуючого щодо забезпечення інвентаризації майна боржника. Сформульовано пропозиції щодо внесення змін до Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».

Ключові слова: банкрутство, арбітражний керуючий, бухгалтерський облік, фінансова звітність, інвентаризація, активи, зобов'язання.

Данилов А. Проблемные вопросы осуществления полномочий арбитражного управляющего при проведении инвентаризации имущества должника при банкротстве

Аннотация. Статья посвящена проблемам теоретического и практического характера, которые возникают в деятельности арбитражных управляющих при проведении инвентаризации имущества должника в процедурах банкротства. Изучена практика применения хозяйственными судами законодательства в части проведения инвентаризации имущества неплатежеспособных предприятий. Выявлено разное понимание хозяйственными судами и участниками дела о банкротстве содержания прав и обязанностей арбитражного управляющего по обеспечению инвентаризации имущества должника. Сформулированы предложения по внесению изменений в Закон Украины «О восстановлении платежеспособности должника или признании его банкротом».

Ключевые слова: банкротство, арбитражный управляющий, бухгалтерский учет, финансовая отчетность, инвентаризация, активы, обязательства.

Danilov A. Problematic Issues of Exercising the Arbitration Manager's Powers while Conducting an Inventory of the Debtor's Property on Bankruptcy

Annotation. The article is devoted to problems of a theoretical and practical nature, which arise in the activities of arbitration managers while conducting an inventory of the debtor's property in bankruptcy procedures. It was studied the practice of applying by economic courts of the legislation in the part of conducting the inventory of assets of the insolvent companies. It was revealed, that the economic courts and participants in the bankruptcy case have different understanding of the arbitration manager's rights and obligations in ensuring the inventory of the debtor's property. In this article were formulated the proposals to amend the Law of Ukraine «On Restoring Debtor's Solvency or Declaring it Bankrupt».

Key words: bankruptcy, arbitration manager, accounting, financial reporting, inventory, assets, liabilities.

Пропонується підручник:

Тищик Б. Й., Історія держави і права України : акад. курс : підручник / Б. Й. Тищик, І. Й. Бойко. — К. : Ін Юре, 2015. — 808 с.

Мета авторів цього підручника — не нав'язати читачеві свої оцінки, судження, трактування історії держави і права України, а спонукати його до роздумів, аналізу викладеного матеріалу, власних висновків. Автори не претендують на встановлення абсолютної істини і повну вичерпність викладу, але сподіваються, що ця праця буде підґрунтям студентам для вивчення цього важливого предмета, а також корисна всім, хто цікавиться історією держави і права України.

**Замовляйте видання за телефоном:
0(44) 537-51-11
або електронною поштою:
inyure.book@gmail.com
<http://www.inyure.ua>**

